

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1463

гр. София, 23.11.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО VIII ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мина Мумджиева

Членове: Костадинка Костадинова
Ирина Стоева

като разгледа докладваното от Мина Мумджиева Въззивно частно наказателно дело № 20211100604399 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.243, ал.7 от НПК.

Образувано е във връзка с постъпил частен протест срещу определение на СРС, НО, 102 състав от 15.07.2021г., с което съдът се е произнесъл по жалба на П.П.П. чрез упълномощен повереник (адв. Л.П.) срещу постановление на СРП от 06.11.2020г., с което е прекратено наказателното производство по досъдебно производство № 3286 - ЗМ-273/15г. по описа на Главна дирекция „Национална полиция“, пр.пр. НСН 41/2018г. по описа на СРП за престъпление по чл. 213а, ал.2, т. 4 вр. с ал.1, пр. 3 НК.

Съдът е отменил атакуваното с жалба постановление и е дал указания, свързани с приложението на материалния закон, както и указания, свързани с оценка на доказателствения материал. В атакуваното определение първоинстанционният съд е приел за установено, че деянието на двамата обвиняеми е съставомерно по чл.213а НК, тъй като злоупотребата с процесуални права е направомерно действие. СРС е посочил, че дори и да се касае за правомерно действие, свързано с упражняването на процесуални права деянието на двамата обвиняеми е съставомерно по чл.214, ал.2, т.1 вр. с чл.213а, ал.2, т.4 НК (изнудване при условията на чл. 213а НК). Отделно от това съдът е отправил критика към доказателствения анализ в постановлението на СРП, като е констатирал, че от същия следва да бъдат изключени приобщените по делото звукозаписи. Въз основа на тази

констатация първоинстанционният съд е приел, че СРП е следвало да обсъди останалите относими доказателствени източници, от които би могла да бъде изведена информация за фактическите обстоятелства, при които са били проведени срещите между пострадалото лице и двамата обвиняеми. В този смисъл са наведени доводи и за липсата на мотиви относно релевантните факти, от значение за крайния изход на делото.

В досъдебното производство са привлечени в процесуалното качество на обвиняеми лица Ч.П. (л.8, том 4 ДП) и Д.И. (л.9, том 4 ДП). Двата обвиняеми са упълномощили защитник – адв. П. с приложено по делото пълномощно (л.33, л.35, том 4 ДП).

Прекратяването на наказателното производство от прокурора е извършено след като преди това по същото наказателно производство срещу двамата обвиняеми е бил внесен обвинителен акт и след жалба на определение по чл. 248, ал.1, т.3 НПК въззивният съд със свое определение № 5217/22.11.2018г. по ВНЧД 4484/2018г. е приел за установено, че при изготвяне на обвинителния акт са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, свързани с липсата на формулирани фактически твърдения за конкретните действия или изрази, с които двамата обвиняеми отправили заплашване за увреждането на имущество, с липсата на описание на конкретното имущество, както и поради факта, че не била описана връзката на увреждането с действията на обвиняемите.

Съдебното производство, образувано в СГС, е второ по ред, след като с определение от 09.09.2021г. е било прекратено за администриране на постъпилия протест съгласно изискванията на чл. 342, ал.2 НПК, както и с указания за администрирането на жалба от защитника на обвиняемите – адв. П., постъпила в деловодството на СГС на 23.08.2021г., т.е. - след образуване на производството пред СГС (17.08.2021г.).

Протестът и жалбата са процесуално допустими.

Това е така, тъй като са подадени в законоустановения срок от лица, които притежават процесуална легитимация за това.

При собствена проверка на доказателствата, относими към администрирането на делото, съдът констатира, че обвиняемите Ч.П. и Д.И. са получили съобщение за атакуваното определение на СРС съответно на 16.08.2021г. и на 01.11.2021г., като не са упражнили лично правото си да

депозират жалба срещу него. Жалбата на адв. П. (защитник на обвиняемите) е съобразена със срока по чл.243, ал.7 НПК с оглед налично по делото съобщение от 18.08.2021г. за определението на съда и регистрацията ѝ в деловодството на 23.08.2021г. В срок е бил подаден и протестът на СРП, тъй като същият е депозиран в деловодството на СРС на 03.08.2021г. при налични доказателства за получено съобщение от 27.07.2021г. относно определението на съда, с което е отменено постановление за прекратяване на наказателното производство.

При размяната на съдебни книжа между участниците в производството, изброени в чл.243, ал.4 НПК, е постъпило възражение от процесуален представител на юридическото лице срещу доводите в протеста. Жалбата на защитника на обвиняемите лица и протестът са администрирани съгласно изискванията на чл. 342, ал.2 НПК.

СРС е администрирал и възражението срещу протеста, постъпило от повереника– адв. П..

В протеста се поддържа анализа на доказателствата и правната оценка на фактите, изложена в отмененото постановление за прекратяване на наказателното производство. Изразява се становище, че нито е установена специалната цел по чл. 213а НК да бъде оказана принуда спрямо друго лице да се разпореди с вещ, нито са установени действия на принуда. Релевира се доводът, че не е съставомерно заплашването с действие, чрез което се упражняват процесуални права. Предлага се съдът да отмени определението на СРС и да потвърди постановлението на СРП за прекратяване на наказателното производство.

В постъпилата на 23.08.2021г. от упълномощения защитник на обв. П. – адв. П. жалба срещу определение на СРС, НО, 102 състав от 15.07.2021г. се релевират доводи, че в обжалваното определение е възпроизведена изцяло фактическата обстановка в постановлението на СРП. Оспорва се единствено правната оценка на фактите в атакуваното определение. Подлага се на критика констатацията на СРС, че решаващият делото прокурор не се е произнесъл по въпроса дали е налице съставомерна принуда по чл. 214 НК. Изразява се съгласие с изводите на прокурора, че поначало заплашване с извършването на правомерни действия, в частност – с упражняване на правото на жалба, не осъществява състав на престъпление, в т.ч. и на

престъпление по чл.214 НК. Оспорват се изводите на СРС, свързани с доказателствената стойност на звукозаписи от проведените срещи на П.П. с двамата обвиняеми.

В допълнително становище от 08.11.2021г. защитникът моли съдът да съобрази изложените в жалбата и протоколите за предявяване на разследването аргументи.

В постъпилото възражение срещу протеста от страна на упълномощения повереник се предлага въззивният съд да потвърди определението на СРС. Повереникът посочва, че в атакуваното определение първоинстанционният съд е изложил прецизни мотиви за наличието на съставомерно деяние. Твърди се, че СРС е извършил и прецизна оценка на доказателствения материал. Навежда се довод, че заплахата с правомерно деяние е съставомерна в случаите на чл.214 НК, а не по смисъла на чл.213а НК. Повереникът поддържа становището си, че в досъдебното производство са събрани доказателства чрез показанията на св. П. и св. Н. за неправомерна принуда именно по чл.213а НК под формата на заплашване с тежки последици и с увреждане на имущество, което засяга патримониума на св. П.. Посочва се заплашването за злоупотреба с процесуални права по същество е заплашване с неправомерно действие. Повереникът изтъква, че от заплашването са настъпили тежки последици за пострадалия, тъй като в резултат на заплахата биха могли да бъдат блокирани негови инвестиционни намерения и да настъпи фалит на дружеството, което представлява и управлява. Във възражението се посочва, че заплашването, отправено от обв. Д.И. на 18.02.2015г., осъществява съставомерно деяние. В подкрепа на този извод повереникът посочва, че изпълнението на исканото от обв. И. имуществено разпореждане със сумата от 200 000 евро не би могло да повлияе по какъвто и да е начин върху обективната екологична оценка на проекта, към който пострадалият е имал инвестиционни намерения. Повереникът изтъква, че деянието на обв. П. е съставомерно, тъй като предлагал различни варианти за усвояване на сумата от 200 000 евро, вкл. чрез фиктивни сделки и договори за несъществуващи услуги. Относно невъзможността да бъдат ползвани записите на проведените с участието на обвиняемите разговори във възражението се изтъква, че за попълването на доказателствата в тази насока е достатъчно да бъде проведен разпит на свидетелите М. Н. – журналист, Д.С. – оператор и А.С. –ИТ специалист за

възприетите от тях обстоятелства, както и за фактите, които са възприели, след като прослушали записа.

Въззивният съд, след като съобрази доводите на страните, мотивите, изложени в атакуваното определение на СРС и доказателствения материал, намира за установено следното.

По същество протестът и жалбата, подадена от защитника на двамата обвиняеми са основателни.

СРС е приел за установена следната фактическа обстановка, като същата е възпроизведена без изменения от постановлението на СРП за прекратяване на наказателното производство.

Обвиняемият Д. И.И. бил председател и член на Управителния съвет на сдружение за извършване на общественополезна дейност „К. за у.р.” с ЕИК: ****. В посочената организация членували около 50 екологични организации, а самото сдружение се занимавало с разнообразна дейност, вкл. и мониторинг на градската среда. Като екологична неправителствена организация, създадена в съответствие с националното законодателство, сдружението попадало в кръга на „Засегнатата общественост” по смис. на § 1, т.25 от ДР на ЗООС и формално имало правен интерес при оспорване на процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на ЗООС.

Обвиняемият Ч.П. П. упражнява адвокатска професия. Той бил член в Софийска адвокатска колегия (САК) от 06.03.1996г. Срещу него нямало образувани дисциплинарни производства и нямало налагани дисциплинарни наказания. На 14.11.2014г. между Община Пирдоп, представлявана от кмета □ - свидетеля Ц.Ц., в качеството му на „доверител”, и ТД „П. и партньори” ЕООД с ЕИК: ****, представлявано чрез пълномощника си обв. Ч.П., в качеството му на „довереник”, бил сключен договор за консултантско обслужване. Предмет на договора бил: *да извършва консултантско обслужване на доверителя, в т.ч., но не само: изготвяне на договори, анекси и споразумения, пълномощни, декларации, писмени становища, молби, жалби, възражения и др. В договора било уговорено, когато е необходимо процесуално представителство, довереникът да осигурява квалифициран юрист, чиито услуги се заплащат съгласно Закона за адвокатурата.*

В същото време св. П.П.П. – пострадал съгласно предявените обвинения от извършено от двамата обвиняеми престъпление - бил управител и съдружник в „С.Е.Д.М.” ООД с ЕИК: ****. Търговското дружество било регистрирана през 2006г. с цел приложение на проект за газификация на територии, отдалечени от газопреносната мрежа. Проектът обхващал девет общини на територията на Република България, измежду които били и Общините Пирдоп и Златица. Проектът за газификацията на самостоятелна територия - община Пирдоп и община Златица започнал през 2010г. и се изпълнявал в съответствие със Закона за енергетиката (ЗЕ) при действащ лицензионен режим. С решение № 143 от 27.09.2012г. на Общинският съвет на Община Пирдоп било дадено съгласие, територията на общината да се обособи, като самостоятелна територия за разпределение на природен газ и снабдяване с природен газ от краен снабдител. Общинският съвет на Община Пирдоп дала съгласие дружеството на св. П. „С.Е.Д.М.” ООД да изработи устройствен план и схема за газификация на община Пирдоп, в съответствие със Закона за устройство на територията (ЗУТ) и Бизнес-план за лицензиране на Дружеството на територията на община Пирдоп, в съответствие със ЗЕ.

Процедурата за лицензиране била регламентирана в ЗЕ и Наредба № 3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Процедурата по лицензирането приключила за Община Пирдоп през 2013г., а за Община Златица - през 2014г., като на „С.Е.Д.М.” ООД били издадени съответно лиценз № Л-415- 08/23.09.2013г. от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) за извършване на дейността „Разпределение на природен газ на територията на Община Пирдоп” и лиценз № Л-415-12/23.09.2013г. за извършване на дейността „Снабдяване с природен газ от краен снабдител” за същата община, като с лицензите били определени условията и сроковете за започване на лицензионната дейност. С последващо Решение № ИЛ-415-12/2014г. на ДКЕВР горните решения били изменени, като към лицензионната дейност освен Община Пирдоп били включени Общините Златица и Стрелча.

За получаване на лиценз търговското дружество следвало да изработи маркетингово проучване за необходимостта от енергийна алтернатива на гр. Пирдоп и гр. Златица. Дружеството „С.Е.Д.М.” ООД изготвило

инвестиционно предложение за газифицирането на двете Общини - Пирдоп и Златица, било проведено обществено обсъждане и били взети решения на Общинските съвети. Със средства на търговското дружество била изработена специализирана план схема за газификация на посочения район. Търговското дружество закупило терен на територията на с. Граф Игнатиево за компресиране на природен газ и оборудване за посочената дейност. Дружеството закупило терени за изграждане на външно газохранилище и транспортни средства за пренос на природен газ. Било закупено и оборудване за изграждане на газопреносна мрежа. За да обезпечи финансово инвестицията си, дружеството „С.Е.Д.М.“ ООД сключило договор за банков кредит с „Корпоративна търговска банка“ АД („КТБ“ АД) с 10 % годишна лихва, а проектът бил съфинансиран и от Европейската банка за възстановяване развитие и Международен фонд „Козлодуй“. Общата инвестиция за разработването и внедряването на технологията в проекта надхвърляла 15 млн. лева, а очакваното планирано потребление за лицензионен район „Пирдоп - Златица“, възлизал на 17 600 000 шп³ (по 8 800 000 шп³ на Община), което било 18 % от общото планирано потребление за целия проект. По проектите предстояло изграждането на газоразпределителна мрежа и на терминал за природен газ. Газоразпределителната мрежа и за двата града (гр. Пирдоп и гр. Златица), щяла да се изгражда върху публична общинска собственост и поради това за специализираната план-схема, която била част от общия градоустройствен план, следвали процедури от общинската администрация. Част от процедурата, от която зависело продължаването на проекта, било съгласуването на схемата в РИОСВ - София.

В рамките на съгласувателната процедура на специализираната план-схема за газификацията на гр. Пирдоп било изготвено становище по компонент „Биологично разнообразие и защитени територии“, съгласно което било установено, че инвестиционният проект не попадал в границите на защитени територии по смисъла на ЗООС и Закона за защитените територии (ЗЗТ), тъй като имотите, предмет на проекта, били в регулацията на гр. Пирдоп и реализацията на обекта нямало да засегне пряко природни местообитания, представляващи предмет на опазване в защитени зони. С оглед на това било издадено Решение № СО-217-ПР от 22.12.2014г. на

Директора на РИОСВ - София, с което било прието да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на ИП „Газификация на град Пирдоп”, тъй като нямало вероятност да бъде оказано значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони. Аналогично Решение е № СО-218-ПР от 22.12.2014г. със същите мотиви било издадено от директора на РИОСВ - София и по отношение на ИП „Газификация на град Златица”. На 23.12.2014г. на таблото за обяви на РИОСВ- София и на интернет страницата на инспекцията било обявено Решение № СО-217-ПР от 22.12.2014г. на директора на инспекцията.

В атакуваното определение СРС е приел за установено, че на 30.12.2014г. сдружение „К. за у.р.” чрез своя председател (обв. Д.И.) подало жалба чрез директора на РИОСВ - София до Административен съд - София-град (АССГ) с вх. № 26-00-11459/30.12.2014г. срещу цитираното по-горе Решение № СО-217-ПР от 23.12.2014г. на директора на РИОСВ - София. По жалбата било образувано административно дело № 168/2015г., като реализацията на инвестиционния проект за газификацията на гр. Пирдоп до влизане на съдебното решение по спора в сила. СРС е отбелязал, че аналогична жалба била подадена и срещу Решение № СО-218-ПР от 22.12.2014г. на РИОСВ-София да не се извършва ОВОС на ИП „Газификация на град Златица”, като по нея било образувано адм. дело № 167/2015г. на АССГ. С разпореждане от 23.01.2015г. съдията-докладчик при АССГ по адм. дело № 168/2015г. разпоредил насрочване на делото в открито съдебно заседание за 09.03.2015г. със следните страни: жалбоподател горното сдружение; ответник по жалбата - директорът на РИОСВ - София; заинтересована страна - Община Пирдоп, като копие от това разпореждане в едно с призовки за явяване били изпратени до посочените страни по делото. По делото били предоставени множество документи, а сред тях било и пълномощно за обв. Ч.П. в качеството му на адвокат и процесуален представител на Община Пирдоп.

В края на месец януари 2015г. кметът на Община Пирдоп получил по служебната си поща призовка, адресирана до Общината в качеството на заинтересована страна по горепосоченото адм. дело № 168/2015г. по описа на АССГ, от която било ясно видимо, че било насрочено дело в посочената съдебна инстанция за разглеждане на 09.03.2015г. като с призовката била

изпратена и жалба на посоченото по-горе сдружение, ръководено от обв. Д.И.. Кметът разпределил полученото съобщение на св. С.К. - директор на Дирекция „Европейски програми, общинска собственост, териториално-селищно устройство и инфраструктура” в Община Пирдоп. По указания на кмета, свидетелят К. изпратил жалбата и съобщението на обв. Ч.П., който осигурявал юридическото обслужване на общината с оглед осъществяване на процесуално представителство пред съда.

Във връзка с горното и с оглед на договора от 14.11.2014г. на 05.02.2015г. бил подписан договор за правна защита и съдействие между Община Пирдоп, представлявана от нейния кмет (св. Ц.Ц.) и обвиняемият Ч.П., с който били уговорено клаузите по съглашението с предмет *„оказване на правна защита и съдействие, изразяващи се в правна помощ по адм. дело № 168/2015 по описа на АССГ”*, като страните подписали и пълномощно със същият предмет и изрично описани права.

На 29.01.2015г. свидетелят С.К. се обадил на пострадалия П.П. и му съобщил за вероятни проблеми с изграждането на въпросната газопреносна мрежа, като двамата се уговорили по електронната поща на св. П. да се изпратят документите, които се отнасят до повдигнатия съдебен спор. След изпращане на тази документация пострадалият П.П. провел допълнителен телефонен разговор със св. К., който му казал, че по това дело Община Пирдоп ще бъде представлявана от упълномощения от кмета адвокат-обвиняемият Ч.П., като свидетелят К. предоставил на св. П. телефонен номер на обвиняемия П. за връзка.

С тази част от фактическата обстановка, изведена в атакуваното определение и отмененото от СРС постановление по чл.243, ал.1 НПК, въззивният съд се съгласява изцяло.

Останалата част от фактите обаче следва да бъде допълнена и изменена съгласно действителното съдържание на доказателствения материал, като въззивният съд приема за установено следното.

На първо място въззивният съд не се съгласява с твърдението на прокуратурата и определението на СРС, че към началото на 2015г. обвиняемият Ч.П. и обвиняемият Д.И. се познавали от няколко месеца. В атакувания с протест съдебен акт, както и в постановлението на прокурора липсва каквато и да е конкретика за обстоятелствата, при които са се

запознали двамата обвиняеми, за факти, свързани с техните отношения преди инкриминирания период и момента, в който са възникнали такива. Отделно от това, липсва и позоваване на доказателствен източник, на базата на който се приема, че двамата обвиняеми се познавали от началото на 2015г. Въззивният съд, от своя страна, след като съобрази, че нито един от свидетелите не е възприел факти и обстоятелства, свързани с отношенията и комуникацията между двамата обвиняеми преди инкриминирания период, а и в тази насока дадените от обвиняемите обяснения са словно пестеливи, намира, че е неопровергано твърдението на обв. П., че не е имал никакви предварителни уговорки с другия обвиняем във връзка с инициираните от св. П. срещи.

По изложените съображения въззивният съд прие за установено, че комуникацията между обв. Д. и обв. П. в периода до 18.02.2015г. е неустановена.

От фактическа страна въззивният съд приема за установено, че междувременно, след като св. П. се снабдил с телефонен номер на обв. П., осъществил контакт с него и го поканил на среща. Такава се състояла на 06.02.2015г. Липсват доказателства обв. И. да е знаел за така уговорената среща между обв. П. и св. П..

След като обв. П. пристигнал в офиса на фирма „С.Е.Д.М.” ООД в гр. София „Зона Б 5”, св. П. използвал мобилния си телефон, за да изготви звукозапис на разговора си с него, като този запис по-късно пренесъл на флаш памет, която предал на разследващите органи с протокол за доброволно предаване (л.26, том 3 ДП). При срещата обв. П. заявил на св. П., че на сдружението следва да бъде заплатена сума в размер на „по 100 евро“, съответно за проекта относно газифициране на община Пирдоп, както и на община Златица, както и че ако не бъде заплатена процесната сума на сдружението – жалбоподател, то няма да оттегли жалбите си срещу проектите за газификация. На тази среща обв. П. предложил за целта на извънсъдебното споразумение между фирмата, управлявана и представлявана от св. П. и сдружение „К. за у.р.“, той лично да се ангажира като гарант, като приеме дължимите суми и ги предаде на сдружението едва след като бъдат оттеглени жалбите, подадени от тях. Обв. П. предложил плащанията да бъдат извършени по договор за консултантски услуги, като бъде предвидена

известна парична сума и за неговото участие при сключване на извънсъдебното споразумение. След така отправеното от обв. П. предложение за сключването на извънсъдебно споразумение, той напуснал офиса на св. П., без да знае, че неговата комуникация със св. П. е записана с техническо средство. При проведен по-късно в същия ден телефонен разговор със св. П. обвиняемият П. уточнил, че става дума за парична сума не в символичен размер от по „100 евро”, а за сумата от по 100 000 евро за всяка една община или общо за сумата от 200 000 евро.

Въпреки липсата на основание и нежеланието си да предава каквито и да и било суми, нито от свое, нито от името на дружеството, св. П. преценил, че евентуалното забавяне или възпрепятстване на проекта, за която и да е от двете общини означавало дружеството да не реализира планираното потребление на газ, чийто годишен обем за всяка от общините възлизал на около 9 млн. m^3 (около 9 % от планираното годишно потребление по целия проект), като в същото време дружеството следвало да извършва плащания, за да погасява свои задължения и да обслужва годишната лихва в размер на 10 % по изтеглени банков кредит, който следвало да обслужва именно посочените инвестиционни намерения за газификация на гр. Пирдоп и гр. Златица. Св. П. преценил, че забавянето на инвестиционния проект обективно застрашава имуществения му статус, тъй като щяло да доведе до сериозни финансови загуби и значителна имуществена вреда на търговското дружество, представлявано от него, респ. това обстоятелство щяло да засегне и стойността на дружествените дялове от капитала на „С.Е.Д.М.” ООД, половината от които били собственост на св. П..

Така св. П., след като преценил, че става дума за изнудване от страна на представители на сдружението и обв. П., сигнализирал разследващ журналист от „Нова ТВ“, като се срещнал със св. М. Н., разяснил му конкретния случай и по препоръка на св. Н. решил да организира втора среща с обв. П. в офиса на фирма „С.Е.Д.М.” ООД в гр. София, Зона Б5, ул. ****. Такава среща по настояване на св. П. се състояла на 16.02.2015г. на посоченото по-горе място, като същата без знанието и съгласието на обв. П. била документирана със скрита камера, ползвана за нуждите на журналистическото разследване. На посочената среща обв. П. обяснил с подробности каква е ролята на неправителствените организации, като

подчертал, че в сдружението жалбоподател членуват около 50 НПО и поисканата сума следва да се разпредели между тях. На тази среща била постигнато съгласие по-късно да се проведе среща между св. П., обв. П. и представител на сдружение „К. за у.р.“. По – късно и отделно от това св. П. и св. Н. от „Нова ТВ“ взели решение да документират със скрита камера и трета среща, вече с участието и на обв. И., която се състояла на 18.02.2015г. Преговорите се провели на посочената дата в „Гранд хотел София“ във връзка с настояването на св. П. претенциите на НПО да бъдат сведени до поносима парична сума, като изразил опасения, че пред проектите за газификация могат да възникнат и други препятствия от администрацията на община Пирдоп. В отговор на тези притеснения обв. П. предложил да бъде проведена и четвърта среща, като се осигури участието на кмета на община Пирдоп – св. Ц.Ц.. Такава била уговорена и се състояла на 20.02.2015г., като освен св. П. и кмета на община Пирдоп - св. Ц. присъствали и директор на дирекция „Европейски програми, общинска собственост, териториално-селищно устройство и инфраструктура“ при община Пирдоп – св. С.К., както и зам.- кмета на община Пирдоп – св. П.Г.. Тази среща също била документирана със запис на разследващия журналист М. Н.. Св. П. настоял пред кмета на община Пирдоп да бъдат прекратени договорните отношения с обв. П. за процесуално представителство на община Пирдоп в образуваните съдебни производства и да се осигури участието на друг процесуален представител. Тъй като по тези искания не било постигнато съгласие, св. Ц. препоръчал на св. П. да се срещне с директора на РИОСВ И.П.. По - късно по „Нова ТВ“ бил излъчен и репортаж от журналистическото разследване на св. М. Н.. Съдържанието на репортажа било възприето от неустановен кръг лица, между които св. Г.Ч. и св. Х.П., които разказали при разпит на разследващия орган за това, че са в приятелски отношения със св. П., че случайно възприели предаването „Разследване“ на „Нова телевизия“, от което според тях ставало ясно, че двама души „рекетира“ св. П..

Междувременно по жалбата на сдружение „К. за у.р.“ срещу Решение № СО-217-ПР от 23.12.2014г. на директора на РИОСВ – София АССГ се произнесъл с Решение № 4938/13.07.2015г. по същество, с което е отхвърлил жалбата като неоснователна. В образуваното пред АССГ производство представляваното от св. П. търговско дружество било призовано като заинтересована страна. Посоченото решение било атакувано с жалба от

сдружението, представлявано от обв. И., пред Върховен административен съд.

Въззивният съд не се съгласява с тази част от фактическата обстановка, изложена в атакуваното с протест определение и постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство, в която е възпроизведено точното съдържание на разменените реплики между св. П. и двамата обвиняеми. За да стигне до извод какви са били конкретните думи и действия на участниците в преговорите, прокурорът е приел с доверие данните, които се установяват от вещественно доказателство – оптичен носител на информация в сив цвят, DVD, 4,7 GB 120 min със запис на предаването „Разследване“ на „Нова телевизия“, от изготвеното въз основа на този запис заключение на видеотехническа експертиза (л. 49 –л.58, том 3 ДП), от съдържанието на флаш-памети, предоставени с протокол за доброволно предаване от св. П.. В този смисъл са констатациите на прокурора при изброяването на доказателствената съвкупност на стр. 2 от постановлението за прекратяване на наказателното производство, като за всички изброени доказателства, в т.ч. и за изготвените от св. П. и св. Д. записи е посочено, че са в синхрон с останалия доказателствен материал и се допълват взаимно.

Правилно СРС е отправил критика към тази част от доказателствения анализ в постановлението на СРП, в която заключението видео-техническата експертиза, е ползвано за извличането на факти, свързани с действията на двамата обвиняеми към инкриминирания период. Не е спорен фактът, че с посоченото заключение е снето на хартиен носител съдържанието на оптичен носител на информация, осигурен от св. М. Д. (журналист в „Нова ТВ“), както и че се касае за съдържанието на видеозаписите, изготвени във връзка с проведеното журналистическо разследване. Въззивният съд също счита, че записите от проведените между св. П. с един или с двамата обвиняеми срещи следва да се изключат от доказателствения материал. Следва да бъдат изключени и записите върху веществените доказателства, приобщени чрез протокол за доброволно предаване с участието на св. П.П. от 13.01.2016г.– 2 бр. флаш – памет, съдържащ видео и звук на проведени срещи между него и обвиняемите (л. 26, том 3 ДП), както и оптичен носител на информация със запис на видео и звук от проведена среща между обвиняемите и св. П. в Гранд Хотел София, която също е била заснета със скрита камера от журналист на

„Нова телевизия”.

По същество в хода на проведеното разследване от св. М. Н. (журналист в „Нова телевизия”) двамата обвиняеми са станали обект на наблюдение и подслушване, което съгласно чл. 172, ал. 1 НПК е част от предвидените в този закон оперативни способности, ползвани при прилагането на специални разузнавателни средства. Без съмнение е установено, че наблюдението и подслушването на двамата обвиняеми е било извършено без тяхно знание и съгласие за това. Съдебната практика е константна в становището си, че когато липсва предварително разрешение на съда за прилагане на оперативни способности, предвидени в ЗСРС, изготвените записи с информация за резултата от прилагането им не могат да се ползват в наказателното производство. Би могъл да се ползва само и единствено т. нар. случаен запис при наличието на видимо обозначено техническо средство, поставено с охранителна цел (в този смисъл напр. Решение № 602 от 20.02.2012 г. по К. Н. Д. № 2736/2011 г., Н. К., Ш Н. О. на ВКС). В настоящия случай за нуждите на журналистическото разследване по отношение на двамата обвиняеми са били приложени способности за събиране на информация чрез скрита камера, поставена от св. М. Н., както и чрез техническо средство, ползвано от св. П. при срещите си с обв. П.. По същество тези способности са идентични с предвидените в чл. 5 и чл. 6 ЗСРС способности за събиране на доказателства (наблюдение и подслушване), тъй като към момента на прилагането им обвиняемите не са знаели, че техните срещи със св. П. се записват с техническо средство, а обективно не биха могли и да узнаят, доколкото не се касае за запис от видимо обозначено техническо средство, инсталирано с охранителна цел. Следователно извършените от двамата обвиняеми действия не са документирани нито със случаен запис, нито по реда, предвиден в ЗСРС, а доколкото видео-техническата експертиза възпроизвежда съдържанието на записи, които не са изготвени в съответствие с изискванията на НПК, тя също не може да се ползва като обвинително доказателство.

Ирелевантен е фактът, че съответните записи са послужили успешно за нуждите на журналистическото разследване. Това е така, тъй като това разследване не е част от наказателното производство и съответните оперативни способности, подобни на предвидените в чл.5 и чл. 6 ЗСРС, не са били прилагани в съответствие с процесуалните правила, предвидени в НПК,

респективно те не могат да бъдат доказателствена основа на обвинителната теза. Създадените със скрита камера и техническо средство от св. П.П. звукозапис и видеоизображение могат да бъдат ползвани само по отношение на лицата, които са знаели и са били съгласни с видеозаснемането или създаването на звукозаписи или по отношение на лица, за които е изпълнена процедурата по чл.173 - чл.175 НПК. Следователно, в настоящия случай записите от мобилния телефон на св. П., както и тези, които са били предоставени от журналист на „Нова ТВ”, могат да бъдат източник на доказателства за действия, извършени от самия П.. Правилно СРС е отбелязал този пропуск в анализа на доказателствата в отмененото от него постановление на прокурор при СРП, а по изложените по-горе съображения въззивният съд напълно се солидаризира с изводите на първия съд относно вида и обема на годните доказателствени източници.

Неправилно обаче СРС е приел за установено, че липсват мотиви в прокурорския акт относно доказателствата и установените въз основа на тях факти. В отмененото постановление фактическата обстановка е била изложена подробно, като е ясен и начинът, по който е било формирано вътрешното убеждение на прокурора, а именно – въз основа на изброените на стр.2 доказателствени източници, в т.ч. и материалите, предоставени от журналистическото разследване. След като не се е съгласил със становището на прокурора, че видеотехническата експертиза и записите, на които тя се основава, могат да се ползват при формирането на крайните изводи относно изхода на делото, СРС е следвало да извърши собствена оценка на останалия доказателствен материал, а не да възприема безкритично фактическа обстановка, идентична с изложената в постановлението на прокурора, още повече ако счита, че тя се базира на негодни доказателствени източници. В този смисъл е допуснато нарушение в производството по чл.243, ал.6 НПК, свързано с липсата на пълен анализ на доказателствения материал в мотивите към определението на СРС, което нарушение на основание чл.345, ал.2 НПК е отстранимо в производството пред въззивния съд.

Внесените от въззивния съд изменения и допълнения към фактическата обстановка се основават на гласните доказателства, събрани чрез разпит на обвиняемите, показанията на свидетелите М. Н., Д.С., С.К., Ц.Ц., И.П., Г.Ч. и преди всичко от показанията на св. П. в протоколи за разпит от 10.11.2015г., от 13.01.2016г., от 28.03.2019г. и писмените

доказателства. Годен източник на доказателства са протоколите за разпит на обвиняемите, в които те са упражнили правото си да изложат фактите по случая. От съществено значение са писмените доказателства, които позволяват да се извърши проверка на част от свидетелските показания. Това са приложените в том 1 ДП – Решение № СО – 218-РР/2014 (л.12-л.15, том 1 ДП), административна жалба срещу Решение № СО-207-РР/2014г. на директора на РИОСВ, доказателства за администрирането на жалба от сдружение „К. за у.р.“ срещу Решение № СО-217-РР/2014г. на директора на РИОСВ в АССГ по компетентност (л.2-л.4, том 2 ДП), удостоверение за регистрация на сдружение „К. за у.р.“, издадено от длъжностно лице по вписванията към Министерство на правосъдието (л.102, том 5 ДП), удостоверение от 19.02.2014г. по ф.д. 12182011г. на СГС (л.103 –л.106, том 5 ДП), доказателства за обществена дейност на обв. Д.И. (л.36- л.42, том 5 ДП, л.73-л.80, том 5 ДП, л.107 –л.113, том 5 ДП), доказателства за семейното положение на обв. Д.И. (л.32-л.35, том 5 ДП), становище относно биологично разнообразие, проектна документация на „С.Е.Д.М.“ ООД (л.50 и сл., том 2 ДП), договор за правна защита и съдействие от 05.02.2015г., сключен между община „Пирдоп“ и обв. Ч.П. (л.81, том 2 ДП), Решение № Л – 415/23.09.2013г. на държавна комисия за енергийно и водно регулиране, с които са изменени издадените на „С.Е.Д.М.“ ООД, управлявана и представлявана от св. П., като към лицензионната територия за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ са присъединени и териториите на община Златица и община Стрелча (л. 83-л. 87, том 2 ДП, л.151-л.153, том 2 ДП), Решение на ДКЕВР № Л-266/07.05.2008г. (л.143-л.145, том 2 ДП), решение № 4938/13.07.2015г. на АССГ по адм. дело № 168/2015г. по описа на АССГ (л.173-л.176, том 2 ДП), с което е отхвърлена жалбата на сдружение „К. за у.р.“ срещу Решение № СО-217-РР/2014г. на директора на РИОСВ, касационна жалба до ВАС от сдружение „К. за у.р.“ срещу решение № 4938/13.07.2015г. на АССГ по адм. дело № 168/2015г. по описа на АССГ (л. 62, том 5 ДП) и приложения към нея, в т.ч. доклад за дейността на сдружението чл.65, л.66, том 5 ДП), решение от 19.12.2008г. за определяне на районите в РБ с повишен здравен риск (л. 81, том 5 ДП).

Съдът констатира, че последното изменение на обвинението срещу двамата обвиняеми е това, което е било прецизирано с постановление от 11.06.2019г. (том 7, ДП). С постановление от 11.06.2019г. на *Д. И.И.* е било

повдигнато обвинение за това, че в периода между 30.12.2014г. и 05.02.2015г., се свързал е обв. Ч.П. и се уговорил е него да поискат от П.П.П. - управител на „С.Е.Д.М.” ООД и съдружник в търговското дружество е притежаван дружествен дял на стойност 1, 353 млн. лева, представляващ половината от капитала на това дружество, да им предаде от свое име или от името на управляваното от него дружество по 100 000 евро **за всяка от двете общини - Пирдоп и Златица**, или общата сума от 200 хил. евро, като упражнят върху него психическа принуда и го заплашат, че ако не им предаде исканата сума, представляваното от обв. Д. И.И. Сдружение за извършване на общественополезна дейност „К. за у.р.” с ЕИК: **** **ще злоупотреби с правата си за оспорване на процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на ЗООС** като лице, попадащо в кръга на „Засегнатата общественост” по смисъла на § 1, т.25 от ДР на ЗООС, както и с процесуалните си права в последвалите съдебни производства и ще възпрепятстват всяка една инициатива на дружеството във връзка с изпълнението на проектите за газификация на двете Общини, делата щели да се водят е години, проектите нямало да тръгнат и фирмата, в която пострадалият П. притежавал дружествени дялове на стойност 1,353 млн. лева, което било половината от капитала на търговското дружество, щяла да фалира, и за това, че: б) на 18.02.2015г., в гр. София, в лоби бара на „Гранд хотел София”, сам потвърдил пред П.П.П. искането да се разпорежи с вещ - парична сума в размер на 200 хил. евро, и е цел да го принуди да извърши имущественото разпореждане, **го заплашил е увреждане на имущество**, като му разказал няколко подобни случая, в които сумата не била заплатена и проектите или били прекратени или „продължаваме да си създаваме е години неприятности” - престъпление по чл.213а, ал.2, т.4 вр. ал.1, предл.3 от НК.

С постановление от 11.06.2019г. било повдигнато обвинение и срещу **Ч.П. П.** за това, че след като се уговорил с председателя на УС на Сдружение „К. за у.р.” е ЕИК: **** - обвиняемия Д.И., на 06.02.2015г. и на 16.02.2015. в гр. София, „Зона Б-5”, на ул. „****, поискал от П.П.- управител на „С.Е.Д.М.” ООД и съдружник в търговското дружество с дружествен дял на стойност 1,353 млн. лева, *да се разпорежи от свое или от името на управляваното от него дружество* с вещ - сумата от двеста хиляди евро и с цел да го принуди да извърши имущественото разпореждане, **го заплашил с увреждане на**

имуществото, като упражнил психическа принуда и възбудил у него основателен страх за имуществената му сфера, заявявайки че ако даде поисканата сума, подадените в съда жалби, които възпрепятствали реализирането на проекта по газификация щели да бъдат оттеглени, но ако сумата не бъде предадена - **жалбите не само че нямало да бъдат оттеглени, а освен тях, щели да „завалят и други жалби“** и вместо да работи по реализацията на проекта, с пострадалия щели да се срещат в съдилищата; това щяло да се случва с всяка една инициатива на дружеството „С.Е.Д.М.“ ООД във връзка с изпълнението на проектите за газификация на двете Общини; делата щели да се водят с години; проектите нямало да тръгнат с години, и дружеството, в което пострадалият притежавал дружествен дял в размер на половината капитал, щяло да търпи значителни икономически загуби и да фалира - престъпление по чл.213а, ал.2, т.4 вр. ал.1, предл.3 от НК

СРС е приел за установено, че по повод заведените от гореспоменатото Сдружение „К. за у.р.“ административни дела обвиняемият Д.И. се свързал в периода между 30.12.2014г. и 05.02.2015г. с обвиняемия Ч.П., като двамата се разбрали обв. Д.И. да поиска от свидетеля П.П. (съдружник и управител на „С.Е.Д.М.“ ООД) да предаде от името на управляваното от него дружество по 100 хиляди евро за всяка от двете общини - Пирдоп и Златица, или общо - сумата от 200 000 евро за постигане на поставените цели от сдружението, на което обв. Д.И. бил представител - за извършване на общественополезната дейност на същото. Въззивният съд намира, че такава фактология не може да се извлече от доказателствения материал.

В действителност обвиняемият И. е упражнил многократно правото си даде обяснения, т. напр. на 13.06.2019г. (протокол за разпит на л.5-л.8, том 7 от ДП), с които категорично оспорва обвинителната теза, че е заявявал на св. П., включително и на срещата на 18.02.2015г., че П. следва да се разпорежи със сумата от по 100 000 евро за общините Пирдоп и Златица. Твърденията на обв. И., че при срещите си със св. П. не е споменавал посочената сума, както и твърденията му, че са били обсъждани принципни въпроси за финансирането на граждански мониторинг, не са опровергани от останалия доказателствен материал. В обясненията на обв. И. се оспорва и твърдението да се е уговарял с другия обвиняем Ч.П. да бъдат искани парични суми от св.

П.. Тази част от обясненията на обв. И. кореспондира с обясненията на обв. П. и също не е опровергана от независим доказателствен източник, каквито са трафичните данни по чл. 251б, ал.1 ЗЕС, относими към инкриминирания период. С такива данни не са били проверени и твърденията на св. П., че именно обв. П. проявил инициатива да му се обади първи за среща (протокол за разпит на св. П. от 10.11.2015г. –л. 8, том 3 от ДП). Въззивният съд счита, че необходимост от такава проверка е налице доколкото в тази част неговите показания са в съществено противоречие с обясненията на обв. П. от 22.08.2016г. за начина, по който са били организирани срещите между тях – л.12, том 4 ДП.

Проверка на твърденията, които се съдържат в първия разпит на св. П., за проявена от обв. П. инициатива да установи контакт с лице, към което да отправи заплашване, е следвало да се извърши и с оглед вътрешните противоречия в показанията му, документирани в различни протоколи за разпит. В последния си разпит от 28.03.2019г. (л.12, том 7 ДП) св. П. е заявил, че той лично е установил контакт с обв. П. по препоръка на св. К. – служител на общината в гр. Пирдоп, като именно този служител го информирал и за телефонния номер на обв. П., т.е. съгласно съдържанието на този разпит инициативата за този контакт изхожда от св. П., а не от обв. П.. Доколкото тази част от показанията на св. П. кореспондират с обясненията на обв. П., въззивният съд приема за недостоверно твърдението на св. П. в първия му разпит от 10.11.2015г., че обвиняемият П. е инициирал комуникацията между тях. Контролен факт при проверката на гласните доказателства е и мястото на срещите с обв. П. – офиса на представляваната от св. П. фирма, което самостоятелно води до извод, че именно така посоченото от обвинението пострадало лице е контролирало мястото на провеждане на преговори.

Органите на досъдебното производство са пропуснали в срока по чл.159а, ал.5 НПК да проверят показанията на св. П., както и обясненията на двамата обвиняеми за липсата на проведена комуникация между тях в инкриминирания период при съпоставка с трафичните данни, регистрирани от мобилните оператори. От друга страна, установяването на инициатора за комуникацията между обв. П. и св. П., е контролен факт, на базата на който може да бъде извлечена информация относно наличието или липсата на субективния състав на престъпление по чл.213а, ал.1 НК. След изтичането на

срока по чл.159а, ал.5 НПК попълването на доказателствената съвкупност с този способ е недопустимо, поради което е безпредметно въззивният съд да се произнася с указания за събирането на съответни доказателства в досъдебното производство.

За да приеме за установено, че обв. П. е съгласувал предварително (преди 06.02.2015г.) позицията си с обв. И. за размера на сумата, която следва да бъде поискана от св. П. и основанието за това, СРС е подценил обсъдената по-горе неотстранима непълнота на доказателствата. Подценен е останал и фактът, че приложеният по делото договор за правна помощ, с който на обв. П. се делегират процесуални права в съдебните производства, образувани по жалба на сдружението на екологичните организации, е сключен не с обв. И., а с кмета на община Пирдоп. С други думи, предварителни уговорки между двамата обвиняеми, насочени към увреждане интересите на св. П., не се извеждат и от писмените доказателства по делото.

Отделно следва да бъдат обсъдени показанията на св. П., доколкото с оглед изключването на видеотехническата експертиза, както и на записите, които са изследвани от нея, както и с оглед липсата на своевременно събрани трафични данни за комуникацията между св. П. и двамата обвиняеми, те се явяват основен източник на доказателства, от които обвинението би могло да черпи основания. Това е така, доколкото свидетелите Ц., К. и П. не са възприели инкриминираните действия, а св. Н., Д.С., Х.П. и Г.Ч. възпроизвеждат в показанията си съдържанието на видеозапис, който не може да се ползва като източник на доказателства. В тази връзка техните показания, като източник на вторични доказателства също следва частично да бъде изключен от доказателствения материал. Това е така поради факта, че нарушенията, свързани със събирането на първични доказателства, не могат да се отстранят чрез възпроизвеждане на съдържанието им във вторични доказателства.

Отделно от това, конкретиката в показанията на св. П. следва да бъде отнесена към фактическите рамки на обвинението и на двамата обвиняеми. Въпреки че е възприета правна квалификация на деянието по чл.213а, ал.2, т.4 НК, като се твърди, че престъплението изнудване е било извършено от две лица, при последните изменения на обвинението срещу двамата обвиняеми с постановления от 11.06.2019г. са инкриминирани различни периоди. За обв.

И. е инкриминиран периодът от 30.12.2014г. до 05.02.2015г. За обв. П. е икриминиран периодът от 06.02.2015г. до 16.02.2015г. Независимо от усилията, които са положили св. П. и св. Н. да насочат вниманието на разследващите към състоялата се на 18.02.2015г. среща между св. П. и обвиняемите, тя не е включена във фактите, на които се базира последното изменение по реда на чл.225 НПК обвинение. Тъкмо напротив, с направените изменения на обвинението е изоставена позицията в обвинителната теза от 08.08.2016г. (том 4 ДП) и от 20.02.2017г. (том 6 ДП), че двамата обвиняеми са извършили престъпление по чл.213а, ал.1 НК на 18.02.2015г в съучастие помежду си. По изложените съображения е безпредметно да бъдат обсъждани и показанията на св. П.П. от 13.01.2016г., в които основният акцент е поставен тъкмо върху значението на среща, проведена между него и двамата обвиняеми на 18.02.2015г. Това е така, тъй като в случай на изменение на обвинението в досъдебната фаза, предметът на наказателното производство се определя винаги от параметрите, очертани при последното привличане на обвиняемия в това процесуално качество. С оглед изложеното, последиците от прекратяването на наказателното производство се отнасят до фактите и правото, на които се базира последното изменение на обвинението. С тези параметри на обвинението е обвързан и съдебният контрол в производството по чл. 243 НПК. С други думи, извън предмета на доказване, очертан от прокуратурата, съдът е недопустимо да се произнася. Това е така с оглед конституционно закрепените правомощия на прокурора съгласно чл.127, т.3 КРБ да извърши суверенна преценка дали, кога, за какво престъпление и чия наказателната отговорност да ангажира, като възбуди наказателно преследване срещу конкретно установено лице.

С оглед направените по-горе уточнения съдът констатира липсата на каквото и да е съвпадение в инкриминираните периоди съгласно текста на последното изменение на обвинението, при което се твърди, че две лица са извършвали престъплението изнудване. Във връзка с това обстоятелство възникват два въпроса.

Първият е свързан с липсата на квалифициращия признак по смисъла на чл.213а, ал.2, т.4 НК за лица, които се твърди, че са извършвали престъпна дейност самостоятелно в различни периоди от време. Заплашването за увреждане на имущество или друго противозаконно действие може да бъде извършено от две лица, ако действат в синхрон и извършват престъпната си

деятелност по едно и също време, или ако действията им са съгласувани за постигането на общ целен от тях престъпен резултат. Така формулирано обвинението и за двамата обвиняеми, застъпва позицията, че единият обвиняем започнал да извършва престъпление (обв. П.), когато престъпната дейност на другия обвиняем вече е била прекратена (обв. И.). Тази последователност при очертаването на инкриминираните периоди не е ясно и въз основа на какъв доказателствен материал е била обоснована при формулиране на съответните обвинения от разследващия орган доколкото в показанията на основния свидетел на обвинението – св. П. се твърди тъкмо обратното, а именно, че комуникацията му със св. П. е проведена хронологично във времето от 06.02.2015г. от 16.02.2015г., т.е. преди да се осъществи първата му среща с обв. И.. С други думи, действителното съдържание на свидетелските показания сочи, че комуникацията между св. П. и обв. И. е била проведена след 16.02.2015г., т.е. значително след периода, който е инкриминиран по обвинението на този обвиняем (30.12.2014г. – 05.02.2015г.).

Ето защо съдът приема, че вторият въпрос се отнася до относимостта на дадените от св. П. показания към инкриминираните периоди. В първия си разпит от 10.11.2015г. (л.7-л.9, том 3 ДП) св. П. е разказал за две срещи с обв. П. – първата на 06.02.2015г., а втората – на 16.02.2015г. Относно първата среща обв. П. е разказал за предложението на обв. П. да бъде сключено извънсъдебно споразумение и дори подчертава, че това предложение било направено „няколко пъти“. Съгласно показанията на св. П., тъй като той самият отказал многократно направеното предложение на извънсъдебно споразумение, обв. П. предложил да бъде посредник при уреждането на отношенията със сдружението, представлявано от обв. И. и поисканите суми да бъдат изплатени на него при сключен договор за консултантски услуги, а той от своя страна, поемал задължението да ги предаде на жалбоподателя по административните дела. За втората среща, която съвпада с края на инкриминирания период по обвинението на обв. П. св. П. е разказал, че е била проведена в офиса на неговата фирма в ж.к. „Зона Б-5“, без обвиняемият П. да знае, че се документира със скрита камера от разследващ журналист – св. М. Н.. Пак в показанията на св. П. се твърди, че обвиняемият П. посочил на тази среща, че исканата сума ще се разпреди между 50 НПО (л.9, том 3 ДП). С оглед последното изменение на обвинението са неотносими

показанията на св. П. от 10.11.2015г. за обща среща между него и двамата обвиняеми, проведена след 16.02.2015г. Неотнoсима към предмета на обвинението е и една значителна част от показанията на св. П. от 13.01.2016г., както и част от показанията на разследващият журналист М. Н., в която двамата свидетели са описали комуникацията на св. П. с двамата обвиняеми, проведена на 18.02.2015г. Моментът на провеждане на тази среща излиза от фактическите рамки на обвинението срещу двамата обвиняеми. Ето защо показанията на св. Н. могат да се ползват само в частта, в която е преразказал факти и обстоятелства, които твърди, че е узнал при разговор със св. П., доколкото подобна съпоставка позволява проверка за достоверност на основните обвинителни гласни доказателства.

В последния си разпит от 28.03.2019г. (л.12, том 7 ДП) св. П. не е описал каквито и да е действия, които могат да бъдат свързани с личността на обв. И., а относно личността на другия обвиняем - Ч.П. е от значение следното. В последния разпит на св. П. не е налично твърдението за предложено извънсъдебно споразумение. Твърди се, че обвиняемият П. предложил на св. П. да заплати сума от „по 100 евро” за всяка община, като предварително условие да бъдат оттеглени жалбите от екологична организация „К. за у.р.“. Дори и обаче да бъде игнорирано първоначалното изявление на св. П. за предложено извънсъдебно споразумение, без да е ясно защо не е упоменато при последващия му разпит, фактите, които свидетелят е описал и в двата разпита, проведени по различно време, по същество сочат именно за отправено предложение от обв. П. в този смисъл. Това е така, доколкото и в двата разпита на св. П. еднопосочно се твърди, че сумите съгласно отправеното предложение е следвало да влязат в патримониума не на обвиняемите лица, а в патримониума на „К. за у.р.“, която включвала около 50 НПО. Източник на доказателства в тази насока са показанията на св. П. от 10.11.2015г. в частта, в която се твърди, че от обв. П. била изнесена информация, че исканата сума следвало да се разпреди между всички 50 НПО, които членуват в сдружението – жалбоподател по административните дела (л.9, том 3 ДП). Същата фактология се извежда и от показанията на св. П., дадени от него в протокол за разпит от 13.01.2016г., в които се твърди, че при последващи срещи между него и обвиняемите, които не са инкриминирани по делото, от обв. И. бил заявен интерес да се сключи извънсъдебно споразумение за финансиране на организациите, които

членуват в сдружението. При така събраните доказателства дали обвиняемият П. би могъл да се разпорежи неправомерно със сума, предназначена за сдружението, е въпрос, който стои изцяло в сферата на предположенията. В сферата на предположенията е и фактът дали и доколко обв. И. е бил наясно с предложението на обв. П. за параметрите на възможно извънсъдебно споразумение.

С оглед така обсъденото съдържание на гласните доказателства е напълно несъстоятелно обвинението срещу обв. И. за извършена от него престъпна дейност в периода от 30.12.2014г. до 05.02.2015г. Съгласно текста на обвинението в този период датира комуникацията на обв. И. с другия обвиняем, която довела до решението им да поискат от св. П. инкриминираната парична сума. Така описаните действия обаче, за които се твърди, че засягат и двамата обвиняеми, като са извършени в периода от 30.12.2014г. до 05.02.2015г., нито се установяват от събрания доказателствен материал, нито са съставомерни по чл. 213а, ал.1 НК или по друг състав на престъпление, предвиден в НК. Независимо дали действията на заплашване се извършват с цел да бъде оказана принуда (чл.213а, ал.1 НК) или принудата, като изпълнително деяние на престъплението по чл.214, ал.1 НК вече е осъществена, тези действия във всички случаи се осъществяват чрез пряко и неправомерно въздействие върху волята на пострадалото лице. Такова въздействие не може да се вмени на обв. И. изначално за инкриминирания от прокуратурата период, доколкото самият пострадад не твърди в този период да е имал каквато и да е комуникация с обв. И.. Въззивният намира, че поначало обсъждането на въпроса между две лица (твърди се че това са двамата обвиняеми) дали и от кого да поискат парична сума с цел да бъде сключено извънсъдебно споразумение по висящ съдебен спор, не осъществява състав на престъпление, тъй като подобни действия сами по себе си не водят до въздействие върху волята на третото лице, чието имущество се твърди, че е застрашено от увреждане. Следователно липсват доказателства предхождащите инкриминирания период действия на двамата обвиняеми да сочат за съгласувана воля между тях за постигането на общ престъпен резултат. Такава съгласуваност за постигане (набавяне) на имотна облага не е установена нито към инкриминирания период, нито от последващите действия на двамата обвиняеми, доколкото след 16.02.2015г. единствената установена обща среща между тях отново е била иницирана и организирана

изцяло от св. П. при установен пълен контрол от негова страна за условията (място и време), при които е следвало да се състои.

Отделно от това, доказателствената съвкупност, при липсата на необходимост или възможност за попълването □ с други доказателства, сочи, че целта на поисканите парични средства е била свързана с финансирането на граждански мониторинг, както и на обезщетения за вредите на гражданите на Пирдоп и Златица, претендирани като пряка и непосредствена последица от изпълнението на проекта за газификация на тези общини.

С оглед събрания доказателствен материал е несъстоятелна и обвинителната теза, че обв. П. е целял да принуди св. П. да се разпорежи със свое имущество. Специалната цел по чл.213а, ал.1 НК е обвързана винаги от обективна и субективна страна със заплашване, че **деецът в бъдещ период от време ще извърши противозаконно действие** сред изброените в тази норма от особената част на НК. Показанията на този свидетел съдържат данни за отправено предложение от обв. П. да получи лично сумата, но не за себе си, а за НПО, членуващи в сдружението – жалбоподател, като поеме задължението да я предаде на сдружението – жалбоподател, едва след като бъдат оттеглени жалбите, с които били инициирани съдебни производства. С най-детайлна конкретика това се твърди в показанията на св. П. от 13.01.2016г., в които се посочва, че предложението сумата да бъде заплатена не пряко на екологичните организации, а на обв. П., се основавало на мотив да се създадат гаранции за оттеглянето на жалбите, което било поставено като предварително условие, за да нареди обв. П. плащане към тях. Така установените факти не могат да се преценяват еднозначно, доколкото в първия разпит на св. П. се твърди, че участието на обв. П., като посредник при плащането, не е било единствено възможен начин за уреждането на отношенията между св. П. и сдружението – жалбоподател. И към този момент св. П. е разполагал с възможност да предприеме друго поведение, различно от това, което се съдържа в предложението на обв. П., а именно: да преговаря пряко с представител на сдружението; при наличието на постигнато извънсъдебно споразумение да извърши плащания пряко по сметки на сдружението; да обяви своя отказ относно предложението на обв. П. плащането да се извърши чрез него, включително и да обяви отказ за договарянето на гаранции, че плащането към сдружението ще бъде

извършено едва след като последното оттегли жалбите си срещу проекта на управляваното от св. П. търговско дружество; да откаже каквито и да е извънсъдебни преговори с обв. П. и представител на сдружението.

Твърденията за възможни неблагоприятни последици, свързани със забавянето на проекта за газификация при отказ за постигането на извънсъдебно споразумение, поставят единствено въпроса дали деянието на двамата обвиняеми може да се квалифицира като недовършен опит на престъпление по чл. 214, ал.1 НК, свързано със съобщаване на св. П. какво разпореждане следва да извърши, за да не претърпи нещо противно на волята си. Това е така доколкото от гласните доказателства е установено, че последиците от сключването на извънсъдебно споразумение или отказът от такова, са били обвързани изцяло с възможното процесуално поведение на представител на сдружението по образуваните вече съдебни производства и тяхната вероятна продължителност.

В тази връзка следва да бъдат анализирани втората група факти, изнесени в показанията на св. П., относими към последиците, разяснени му от обв. П., с които според свидетеля се обвързвал евентуален отказ да заплати сумата от 200 000 евро на сдружението „К. за у.р.“. В първия разпит на св. П. от 10.11.2015г. се твърди, че последиците при отказ от негова страна към отправеното предложение от обв. П. се обвързвали с отказ на сдружението да оттегли жалба, с която е инициирало съдебно производство. Съпоставката на тази част от показанията на св. П. с писмените доказателства по делото в том 5 ДП, показва, че действително по жалба на сдружение „К. за у.р.“ е било образувано адм. дело № 168/2015г. по описа на Административен съд – София, по което съдът с Решение № 4938/13.07.2015г. се е произнесъл по същество, като е отхвърлил жалбата като неоснователна. Ето защо в тази част показанията на св. П. са потвърдени от писмените доказателства по делото, относими към образуваните съдебни производства във връзка със спора между сдружението и търговското дружество, управлявано и представлявано от него.

Във втория разпит на св. П. от 28.03.2019г. се твърди, че последиците при отказ от постигането на извънсъдебно споразумение се обвързвали и с други действия, свързани с подаването на жалби в бъдещ период от време, с които да се инициират нови съдебни производства, както и с

предупреждението, че ако не се постигне съгласие, съдебните дела ще възпрепятстват изпълнението на проекта за газификация на двете общини и фирмата, представлявана от св. П., щяла да фалира. С последното изменено от прокуратурата обвинение са били инкриминирани всички изброени по-горе последици, за да се обоснове наличието на заплашване за увреждане на имущество по смисъла на чл.213а, ал.1 НК. Въззивният съд счита, че с така измененото обвинение не са отчетени два проблема, които съществено засягат неговата обоснованост.

Първият проблем е свързан с доказателствената обезпеченост на тезата, че подобни твърдения действително са били отправени от обв. П.. Този въпрос не е бил обсъден нито в прокурорския акт по чл.243, ал.1 НПК, нито в атакуваното с протест определение. Игнориран е фактът, че първият разпит на св. П. не съдържа такава детайлна конкретика относно отправените от обв. П. реплики, за които се твърди, че са били изречени от него, подобна на тази, с която се отличава последващия му разпит, проведен около четири години по-късно. Първият разпит на св. П. е проведен във време, отстоящо най-близо до инкриминирания период, което е от значение относно оценката за достоверност на вписаните в него изявления. Не следва да се подценява и фактът, че св. П. има интерес от крайния изход на делото и в този смисъл не е изключено при последващ разпит, проведен четири години по-късно, съзнателно или неволно да е допуснал надграждането на показанията си с факти, които се базират на негови собствени предположения, считайки, че те обслужват обвинителната теза или да е допуснал надграждане на първоначалните си показания с факти, които се базират на негови собствени съждения или впечатления, възникнали при други обстоятелства и при друга обстановка след инкриминирания период.

Въззивният съд, след като отчете значението на посочените по-горе факти и обстоятелства, намира, че липсват убедителни доказателства обв. П. да е отправил всички изброени в последния разпит на св. П. реплики. Липсват годни доказателства да е отправил заплашването, че ще „завалят нови жалби”. Следва да бъде прието с доверие единствено твърдението в първия разпит на св. П., че евентуален отказ да бъде заплатена поисканата сума на сдружението – жалбоподател, както и ако не бъде сключено извънсъдебно споразумение, би довел до отказ да бъде оттеглена вече подадена в АССГ жалба. Отделно от това, показанията на св. П. в първия му разпит пред

разследващия орган съдържат данни, че обвиняемият П. е предавал информация, която му е известна при неустановени по делото обстоятелства, като не се доказва да е бил обвързан с личен интерес от имуществения статус на сдружението, представлявано от обв. И.. Отделно от това, не се доказва обв. П. да е бил упълномощен да представлява сдружението „К. за у.р.“, вкл. и към инкриминирания период. Не се доказва обв. П. да е съгласувал изразената пред св. П. позиция с другия обвиняем. От друга страна, св. П. с оглед комуникацията си със св. К. и изпратените му от св. Ц. документи е бил напълно наясно с това с каква представителна власт е разполагал обв. П. в инкриминирания период (06.02.2015г. – 16.02.2015г.)– само и единствено с правомощията, които са му били делегирани по договор за правна помощ, сключен с кмета на община Пирдоп. Следователно св. П. е бил наясно, че що се отнася до процесуалното участие на сдружението по образуваните съдебни производства, обв. П. се е явил да преговаря като мним представител на това сдружение, т.е. като *falsus procurator*. С други думи, като професионален търговец св. П. би следвало да знае, че всички действия, извършени от обв. П. от името на сдружение „К. за у.р.“, без да му е делегирана представителна власт, страдат от порока на висяща недействителност, който може да бъде отстранен, само ако бъдат потвърдени от обв. И.. Ето защо въззивният съд приема, че всички думи и действия, вменени на обв. П. във връзка с дейността на посоченото по-горе сдружение в периода от 06.02.2015г. – 16.02.2015г., са били обективно негодни да бъдат възприети като заплашване, доколкото са били извършени от лице без представителна власт.

Вторият проблем при обосноваването на обвинение за престъпление по чл.213а, ал.1 НК въз основа на изброените в разпит на св. П. от 28.03.2019г. реплики, вменени на обв. П., е свързан с правната оценка на подобни твърдения. Въззивният съд счита, че дори и да се приеме, че такива реплики действително са били изречени от този обвиняем, те не могат да бъдат квалифицирани като заплашване с увреждане на имущество, както е приел СРС. В този смисъл доводите, изложени в протеста и в жалбата на защитника, са основателни. Действията, свързани с подаването на жалба, с която се инициира съдебно производство, винаги са правомерни, освен ако не е извършено престъпление по чл. 286 НК /набедяване/. В настоящия случай обаче от обвинителните доказателства става ясно, че жалбите, които така или иначе са довели до образуване на съдебно производство в АССГ, не съдържат

каквито и да е данни за набедяване, а съдържат искане за решаването на спор в областта на административното право. Вярно е, че злоупотребата с процесуални права е неправомерно действие. Вярно е също така, че злоупотребата с процесуални права, които се упражняват по неприключило съдебно производство, е частен случай на злоупотреба с права. От друга страна, доколкото се касае за процесуални права, обстоятелството дали е извършена такава злоупотреба или не, следва да бъде установено в мотивите на влязъл в сила съдебен акт, постановен по конкретното съдебно производство, в което се твърди, че е извършено подобно неправомерно действие. Недопустимо е този въпрос да бъде решаван в друго производство, в т.ч. във воденото понастоящем наказателно производство, тъй като подобен подход би довел до възможност да се оценяват процесуални действия, техните последици, както и качеството на правораздавателната дейност на съда извън рамките на инстанционния контрол по конкретното производство.

По изложените съображения заплашването за злоупотреба с процесуални права по неприключило съдебно производство поначало е несъставомерно по чл.213а НК. Това е така по две основни съображения. Първото е свързано с факта, че оценката на начина, по който се упражняват процесуални права в хода на неприключило съдебно производство, не може да бъде дадена към момента на заплашването, тъй като се касае не само за действия, които деецът твърди, че ще извърши в бъдещ период от време, но и за тяхната оценка в краен съдебен акт, който също предстои да бъде постановен по конкретното производство в друг бъдещ момент. С други думи, към момента на евентуалното заплашване с упражняването на процесуални права обективно не би могло да бъде известно дали в един бъдещ съдебен процес това действие ще бъде окачествено като злоупотреба с право. Това е така, тъй като правната оценка за злоупотреба с право не може да бъде поставяна произволно. Тя се дължи от съда с оглед извършваната от него правораздавателна дейност.

На второ място, заплашването със злоупотреба с процесуални права е несъставомерно по чл.213а НК или квалифицираните му състави и поради обстоятелството, че дори и да бъде установена такава злоупотреба в бъдещ период от време, тя не отменя нито значението на процесуалните гаранции, предвидени в закона срещу шиканиране на процеса, нито значението на съда

като орган по ръководство и решаване на съдебния спор съобразно процесуалните стандарти за решаване на делата в разумен срок. В частност с оглед конкретиката в настоящия случай доколкото се твърди, че злоупотребата с процесуални права била извършена в производство, образувано в АССГ, от значение са създадените гаранции в чл. 60 АПК, който предвижда предварително изпълнение на обжалвания административен акт при наличието на съответни предпоставки за това, част от които са: да бъде осуетено или сериозно затруднено изпълнението на административния акт или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда, или по искане на някоя от страните - в защита на особено важен неин интерес. В случая от писмените доказателства е видно, че св. П. не е упражнил правото си да ангажира доказателства за важен интерес или за опасност от настъпването на значителна или трудно поправима вреда, както и да поиска предварително изпълнение на обжалвания от сдружението административен акт. Изложеното е допълнителен аргумент, че отказът да бъде оттеглена жалба при липсата на сключено извънсъдебно споразумение или подаването на такава не следва да бъдат разглеждани като злоупотреба с процесуални права.

В настоящия случай констатация за злоупотреба с права липсва и в решението на Административен съд – София по адм. дело № 168/2015г. Тъкмо напротив, производството пред този съд е приключило с удовлетворителна процесуална бързина, като е постановен краен съдебен акт - решение още на 13.07.2015г., т.е. преди св. П. да депозира първоначалните си показания в настоящото наказателно производство. Действително срещу това решение е постъпила касационна жалба от сдружението, представлявано от св. И. пред ВАС, но липсват каквито и да е доказателства, че тази процесуална дейност е съгласувана с обв. П.. Отделно от това, правото да се обжалват решенията на АССГ също е законоустановена възможност при решаването на правен спор. Следователно, дори и да се предположи, че двамата обвиняеми са били предварително наясно, че жалбата на сдружение „К. за у.р.“ срещу Решение № СО-217-ПР от 23.12.2014г. на директора на РИОСВ – София в АССГ е неоснователна, това обстоятелство не променя значението на предвидените в закона процесуални гаранции срещу злоупотреба с право и правомощията на съда, който като правораздавателен орган би могъл да констатира такава злоупотреба и да постанови решение

съобразно закона и доказателствата по делото.

С оглед обсъдените по-горе доказателства се установява само и единствено, че до знанието на св. П. е бил сведен отказът да бъде оттеглена жалба, с която е иницииран съдебен спор, ако не бъде постигнато извънсъдебно споразумение. Този отказ поначало не може да се квалифицира като злоупотреба с право, доколкото от субективна страна не е доказано, че обвиняемите са имали предварителното знание, че жалбата, по която е било образувано производство пред АССГ, е неоснователна.

Въззивният съд приема за установено, че не се доказва обвиняемият П. да е отправил заплахи, че ако не бъде предадена поисканата парична сума, ще бъде възпрепятствано изпълнението на проекта чрез подаването на нови жалби и това щяло да се случва с всяка една инициатива по проекта за газификация на дружеството „С.Е.Д.М.” ООД, делата щели да се водят с години и проектът нямало да тръгне, както и заплашване, че дружеството, в което св. П. притежавал дружествен дял в размер на половината капитал, щяло да претърпи значителни загуби и да фалира. Както е посочено по-горе, твърдения с такава конкретика не се съдържат в първия разпит на св. П., който е бил проведен няколко месеца след инкриминирания период и който поради това следва да се приеме, че се отличава с по-висока степен на достоверност.

Дори и от фактическа страна да се приеме, че обв. П. е съпричастен към пълния обем думи и действия, които са му вменени с обвинението, те не могат да бъдат квалифицирани като заплашване с увреждане на имущество по смисъла на чл.213а, ал. 1 НК. Това е така, тъй като заплашването по този текст от НК е съставомерно, когато съдържанието му е обвързано с неправомерно действие, когато от съответните действия, включени в съдържанието на заплахата, пряко може да настъпи увреждане на имуществото на пострадащото лице и когато е установено без съмнение, че увреждането би настъпило като неизбежен, неблагоприятен за пострадалия резултат при извършване на съответното действие, описано в заплахата. Следва да е ясно какво е имуществото, което при изпълнение на заплашването ще бъде увредено, както и да бъде ясна пряката причинно-следствена връзка между съдържанието на заплахата и механизма на увреждане. В настоящия случай нито е ясно дали и каква част от имуществото на св. П. е щяло да бъде

увредено от продължителността на образуването в АССГ съдебно производство, нито кога и как е щяло да настъпи увреждане, нито каква би била предполагаемата продължителност на съдебния процес по делата, които са образувани по жалба на сдружението на екологичните организации. Дори и да се приеме, че евентуалната продължителност на съдебните производства би довела до забавяне в реализацията на проекта, финансиран от „С.Е.Д.М.” ООД, както и че това би довело до неблагоприятни последици за имуществото на св. П., свързано с невъзможност да обслужва банкови кредити или др. под., изброяването на възможните форми на заплахата в разпоредбата на чл.213а, ал.1 НК сочи, че съдържанието на заплахата винаги следва да е с противозаконно действие. Упражняването на правото на жалба не е противозаконно действие, отказът да бъде оттеглена жалба също не е противозаконно действие, поради което заплашването в този смисъл е несъставомерно по чл.213а, ал.1 НК. От казаното до тук не се извеждат данни и за наличието на съставомерната цел по чл.213а, ал.1 НК да бъде оказана принуда на друго, за да се разпореди със свое имущество. По изложените съображения протестът и жалбата, депозирана от защитника на обвиняемите, са основателни.

Относно доводите във възражението е от значение следното. Вярно е, че в доктрината и практиката са изразени становища, които допускат престъплението изнудване да може да се осъществи и с формално правомерен акт (проф. Велчев, Борис „Заплашването в НК” – сп. „Юридически свят”, кн. 2, 2017г., Решение № 291/23.02.2018г. по Н.Д. 1048/2017г. на I НО на ВКС). Те обаче се отнасят до друг състав на престъпление, различен от този, за който е била ангажирана наказателната отговорност на двамата обвиняеми, а именно – за престъпление по чл.214, ал.1 НК. Прокуратурата е приела, че такова престъпление не е налице, вкл. и по повод изпращането на делото в СГП с предложение да приеме наблюдението по делото по компетентност с оглед с данните за осъществен състав на престъпление по чл.214, ал.2, т.1 вр. с чл.213а, ал.2, т.4 вр. с чл.18, ал.1 НК. Във връзка с това предложение на СРП зам.-градски прокурор при СГП се е произнесъл с постановление от 21.01.2019г. по пр.пр. 5099/15г. на СГП, с което е приел за установено, че съгласно чл.411а, ал.1, т.3 НПК престъпленията по чл. 214, ал.2, т. 1 и т.2 НК са подсъдни като първа инстанция на Специализирания наказателен съд, респективно наблюдението по дела за такива престъпления се извършва от

Специализираната прокуратура. След тази констатация делото е било върнато отново на СРП, която по-късно с постановление от 06.11.2020г. се е произнесла с постановление за прекратяване на наказателното производство.

В производството по чл. 243 НПК съдът не разполага с правомощията да укаже на прокурора дали да ангажира наказателната отговорност на конкретно определено лице за конкретно престъпление, предвидено в НК. Съдът се произнася само и единствено по фактическите и юридическите признаци на последното обвинение. Въззивният съд обаче може да извърши собствена преценка за материалния закон, който следва да намери приложение на базата на събрания доказателствен материал.

За да се прецени дали делото е следвало да бъде изпратено по компетентност на специализираната прокуратура, е от значение дали са налице данни да е осъществен основният състав на престъплението по чл. 214, ал.1 НК, което не е сред изброените в чл.35, ал.2 и чл. 411а, ал.1, т.3 НПК. С оглед изложеното делата за този вид престъпления са подсъдни като първа инстанция на съответния районен съд и преценката за приложението на този текст от материалния закон е допустима.

При изнудване по смисъла на чл. 214, ал.1 НК, за разлика от диспозицията на нормата по чл.213а, ал.1 НК, законодателят не поставя изискване заплашването да е с неправомерно действие. Достатъчно е заплашването да се използва, за да бъде мотивиран пострадалия да предприеме определено поведение, каквото може да бъде и поведението да се разпорежи с определена парична сума в полза на трето лице. В настоящия случай принуда по смисъла на чл.214, ал.1 НК ще е налице, ако същата следва да мотивира преценката на пострадалото лице коя от вредните последици да настъпи – да претърпи имотна вреда, като се разпорежи със съответната инкриминирана от обвинението парична сума или да претърпи евентуални неблагоприятни последици от изпълнението на заплахата. Достатъчно е заплашването да е обективно годно да внуши страх у пострадалия, като е допустимо възникването на опасността от осъществяването на заплахата да е обвързана с бъдещ, неустановен във времето период. По *argumentum a contrario* заплашване не е налице, ако съответният правомерен акт – в частност подаването на жалба, с която може се забави финансиран от св. П. инвестиционен проект– вече е бил извършен в миналото и последиците от

него вече са настъпили в правната сфера на лицето, от което се изисква да извърши имуществено разпореждане. Точно такъв е и настоящият случай. Заплашването, свързано с вече подадена жалба, не е обективно годно и когато пострадалият е съзнавал, че е отправено от мним представител на лицето, чиито действия или бездействия не биха могли безусловно да ангажират чужда правна сфера.

На базата на гласните доказателства е установено, че единственото условие, с което обв. П. е обвързал ускоряването на инвестиционните намерения на св. П., е това, за което е разказал този свидетел в първия си разпит пред разследващия орган – оттеглянето на вече подадена жалба. Основният акцент в последния разпит на св. П. се отнася до поисканата сума, която съгласно отправеното към него предложение е следвало да заплати именно на този обвиняем, който от своя страна следвало да я предаде на сдружението, като гарант, че процесуален представител на „К. за у.р.” ще изпълни своите задължения по споразумението да оттегли подадените жалби. При така изнесените факти не може еднозначно да се твърди, че обв. П. е заплашил св. П. по смисъла на чл. 214, ал.1 НК с правомерен акт. Вярно е, че оттеглянето на жалбата е правомерно процесуално поведение, което е обусловено изцяло от волята на съответния участник в производството, ангажиран с него. Вярно е, че този акт съгласно свидетелските показания е бил обвързан с изпълнението на насрещно договорени условия, които засягат имуществения статус на св. П. и настъпването му е било обвързано с неустановен бъдещ период от време. От друга страна обаче отказът да бъде оттеглена вече подадена жалба също е правомерно действие, а последиците от оттеглянето на жалба, във връзка с която вече е образувано съдебно производство, в настоящия случай са изцяло в интерес на св. П.. С други думи, след като заплащането на инкриминираната сума е било обвързано с действия, които се твърди, че е следвало да бъдат извършени в бъдещ период от време (оттеглянето на жалба), **но от които в правната сфера на св. П. биха могли да настъпят само и единствено благоприятни последици**, деянието не може да се квалифицира като принуда чрез заплашване по смисъла на чл. 214, ал.1 НК. По изложените съображения въззивният съд приема за установено, че в настоящия случай към пострадалия е било отправено предложение от обв. П. за сключването на извънсъдебно споразумение с взаимно изгодни насрещни престации. Доколко тези

насрещни престации са били равностойни е отделен въпрос, като неговото разрешаване няма значение за наказателното производство. Съгласно отправеното от обв. П. предложение при отказ да бъде извършена която и да е от тях, насрещната страна в преговорите също е следвало да упражни правото си на отказ.

Въззивният съд констатира с оглед показанията на св. П., който нееднократно е заявил, че действията, свързани с оттегляне на жалби в съдебните производства, с които се оспорва административен акт от значение за инвестиционния му проект, са били изцяло в негов интерес. Следователно такива действия, ако бъдат извършени, не могат да представляват заплаха за неговото имущество. От друга страна, обвързването на отказ да бъде оттеглена жалба с отказ на пострадалия да извърши акт на имуществено разпореждане също не дава основание деянието на обв. П. да се квалифицира като принуда чрез заплашване по смисъла на чл. 214, ал.1 НК. Това е така, тъй като и за двамата преговарящи – св. П. и обв. П. е било предварително ясно, че последният не може с действията си да ангажира правната сфера на обв. И.. Отделно от това, отказът от процесуални права винаги следва да бъде обусловен от свободната воля на лицето, което е оправомощено да ги упражнява и то съобразно неговата собствена суверенна преценка за личния му имуществен интерес. Въззивният съд приема за установено, че св. П. не е разполагал с правен механизъм да задължи обв. И. да оттегли подадените жалби срещу решенията на РИОКОС. Отделно от това, обв. И. не е имал задължението да предприеме действия срещу интересите на „К. за у.р.“, нито да упражнява процесуалните си права по начин, който да обслужва интереса на представляваното от св. П. търговско дружество.

Даденият във възраженията на повереника пример за съставомерно по чл. 214, ал.1 НК заплашване, че ще бъде образувано наказателно производство срещу заплащания, ако не му бъде заплатено да не го направи, очевидно се отнася до друг случай, при който правомерният акт, включен в съдържанието на заплахата, може да доведе пряко до **настъпването на неблагоприятни последици за пострадалия**. Настоящият случай не е такъв, тъй като отказът да бъде оттеглена вече подадена жалба не води до настъпването на допълнителни неблагоприятни последици, различни от тези, с които се свързва вече подадената преди деянието жалба.

Неотнoсим е и доводът във възражението на повереника, че принуда с противозаконно действие с тежки последици може да е налице и когато се засяга търговската дейност на заплашения. Действително случай на изнудване чрез заплашване, което засяга търговската дейност на пострадалия, е обсъден в съдебната практика (Решение № 567/03.05.2012г. по Н.Д. № 2750/2011г. на Н.К., II Н.О. на ВКС (делото „Братя Галеви“). В това решение обаче е разгледан случай на изнудване не по чл. 213а НК, както се твърди от повереника, а на престъпление по чл. 214 НК, за което на двамата обвиняеми по настоящото производство не е повдигнато и предявено съответно обвинение. На второ място, и в това решение ВКС е бил пределно ясен, а именно, че неблагоприятното въздействие върху търговската дейност на пострадалия следва да е пряко свързано с действията на принуда, т. напр. пострадалият да бъде заставен да се разпорежда в полза на дееца с доходи от своята търговска дейност, за да може да ползва инфраструктурата в съответното населено място. В настоящия случай липсват доказателства за възможно настъпване на преки неблагоприятни последици от упражняването на процесуални права от страна на обв. И., още повече когато неблагоприятните за пострадалия последици, свързани със съдебното оспорване на посочения по-горе административен акт, от обективна страна вече са настъпили към момента, в който му е било отправено предложение да извърши акт на имуществено разпореждане.

С оглед всичко изложено въззивният съд не се съгласява с правните изводи на Софийски районен съд за осъществено съставомерно деяние, като същевременно намира, че са изчерпани всички възможни процесуални способности за събирането на доказателства за изясняване на делото от фактическа страна.

Правните изводи в постановлението на Софийска районна прокуратура, с което е прекратено наказателното производство срещу обв. Ч.П. и обв. Д.И. за извършено от тях престъпление по чл. 213а, ал.2, т.4 във вр. с ал.1, пр.3 НК, са правилни и законосъобразни, поради което определението на първоинстанционния съд следва да се отмени, а постановлението на СРП следва да се потвърди.

Така мотивиран и на основание чл. 243, ал.8 НПК Софийски градски съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение на СРС, НО, 102 състав от 15.07.2021г., по НЧД 3529/21г. по описа на състава, с което е отменено постановление на СРП от 06.11.2020г., за прекратяване на наказателното производство срещу Д. И.И. и Ч.П. П. по досъдебно производство № 3286 - ЗМ-273/15г. по описа на Главна дирекция „Национална полиция“, пр.пр. НСН 41/2018г. по описа на СРП за престъпление по чл. 213а, ал.2, т. 4 вр. с ал.1, пр. 3 НК,

КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА

ПОТВЪРЖДАВА постановление на СРП от 06.11.2020г., по пр.пр. НСН 41/2018г. по описа на СРП, по досъдебно производство № 3286 - ЗМ-273/15г. по описа на Главна дирекция „Национална полиция“ за прекратяване на наказателното производство срещу Д. И.И. (ЕГН *****) и Ч.П. П. (ЕГН *****) за извършено от тях престъпление по чл. 213а, ал.2, т. 4 вр. с ал.1, пр. 3 НК.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____